

Lotsviken

För att säkra farlederna in till Karlskrona etablerade staten i början av 1700-talet lotsplatser vid inloppen till Karlskrona.

Den västra farleden in mot Karlskrona var (och är) full av grund och skär mellan Hasslö och Arpö.

Sjökort 1810

För att säkra den västra leden in till Karlskrona förlades 1745 lotsstationen Arpö lotsplats till Näset på norra Hasslö.

Hasslö Historierunda

Ett utkiks- och signaltorn uppfördes så småningom, detta stod kvar till början av 1960-talet.

(Sist i detta dokument kan du se hur denna stugan ser ut idag!)

En handfull lotsar med familjer bodde i egna stugor på lotsplatsen. Området, som låg avsides övrig bebyggelse, utgjorde en egen folkbokföringsadress i kyrkböckerna.

Man föddes, levde och dog på lotsplatsen.

Ola Åkesson Åberg (1855-1920)
lotsförman på Arpö lotsplats på Näset Hasslö.

Ur Lotsreglemente 1799:

Under lotschefen såsom lotsuppsyningsman för Karlskrona fördelning lyder Arpö lotsplats:

2 ordinarie lotsar, 1 utlärd ordinarie lotsdräng, 1 utlärd reserv lotsdräng och 2 lotslärlingar. Lotsplatsen lyder under lotsålderman i Aspö lotsplats.

Enligt 1820 års reglemente:

2 mästerlotsar, 2 second lotsar 2 lotslärlingar samt uppassa vid Arpö och mottaga de från sjön kommande vid Högskärsbådan.

Ur lotsförfattningen 1916:

Lotsuppassa vid lotsplats å Hasselö och emottaga från sjön kommande fartyg utanför yttre grunden samt inomskärs gående mitt för lotsplatsen.

Båtbestånd 1920:

Däckad kutter 8,5×3,35 10 hk motor

1 segelbåt byggd 1919 6×2

1 segelbåt under byggnad

Lotsarna spanade ut över havet från sin utkik för att upptäcka fartyg som närmade sig.

När ett fartyg signalerade om lotsassistans fick lotsarna bege ut med lotsbåten som roddes eller seglades ut. Vid dåligt väder med hård vind var detta ingen lätt uppgift.

Hasslö Historierunda

När lotsbåten kom fram till fartyget som skulle ha lotsassistans fick lotsen lägga båten på läsidan om fartyget för att sen borda det.

När lotsen gått ombord togs lotsbåten på släp efter fartyget som lotsades. Under tiden ombord hade lotsen och hans eventuella medhjälpare rätt till fri kost och logi. De fick också färdkost för hemresan.

Efter väl förrättat värv rodde eller seglade lotsen tillbaka till lotsstationen. Det var snarare regel än undantag att lotsen blev både blöt och kall när ekan skulle kastas loss från fartyget. Det var därför inte helt ovanligt att lotsarna drabbades av reumatism och ledvärk.

Lotsarna hade ingen fastställd arbetstid utan arbetade dygnet runt så länge det fanns lotsningsuppdrag. Däremot varierade beläggningen med årstiderna. Under vintrarna då isen låg fick lotsarna klara sig bäst de kunde.

1899 den 24 okt gick lotsförmannen, en lots och en fiskare under orkanlik storm i båt ut från Arpö lpl samt lyckades med största

Hasslö Historierunda

*ansträngning lämna lotsbiträde åt galeasen
WYLIFF META från Barth och fiskesumpen
FREDRIKE från Stettin, för vilken modig
handling de belönas med 75 kr.*

Lotsplatsen avvecklades 1936 och stugorna blev då egna fastigheter.

Idag finns bara en ursprunglig lotsstuga kvar på Näset.

Det är en klassisk Blekingestuga, troligen en av Hasslös äldsta byggnader och fortfarande delvis i ursprungligt skick.

Blekingestugan var den karakteristiska formen för stugor i Blekinge på 1700-talet. De uppfördes med en låg del samt en hög del med loft.

Hasslö Historierunda

Hasslö Historierunda

Kvar idag är också Lotsabryggan, som nu är en populär badplats.

Källor: Lokala källor, Sveriges digitala lotsmuseum, Lantmäteriet.